

VARHAISKASVATUKSEN ASIAKASMAKSUJEN TAKSA 1.3.2023 ALKAEN

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksulaissa, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2016/20161503> säädetään kunnan päiväkodissa ja perhepäivähoidossa järjestämästä varhaiskasvatuksesta perittävistä asiakasmaksusta. Muusta kunnan järjestämästä varhaiskasvatuksesta voidaan periä kunnan päättämä asiakasmaksu. Maksuttomasta esiopetuksesta säädetään perusopetuslaissa (628/1998).

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksut on sidottu indeksiin varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain (1503/2016) 16 §:n perusteella. Indeksitarkistukset tehdään kahden vuoden välein.

Elokuun 2022 alusta voimaan tulleista varhaiskasvatuksen asiakasmaksujen indeksitarkistuksista on 15.12.2022 annettu opetus- ja kulttuuriministeriön ilmoitus (32121/2021). Sivistyslautakunta on antanut 15.3.2022 sitä koskevan varhaiskasvatuksen asiakasmaksuja koskevan taksan alkaen 1.8.2022. Maksut ovat voimassa toistaiseksi.

Lain pykälää 5 muutettiin 29.12.2022, jossa kokoaikaisen varhaiskasvatuksen kuukausimaksua määrittäviä tuloarvoja muutettiin.

Lasten varhaiskasvatuksen maksut

1. Kokoaikainen varhaiskasvatus

Laissa varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista 1503/2016 tarkoitetaan kokoaikaisella varhaiskasvatuksella vähintään 35 tuntia viikossa annettavaa varhaiskasvatusta. Laskettaessa lapsen keskimääräistä viikoittaista aikaa varhaiskasvatuksessa otetaan huomioon varhaiskasvatukseen varattu aika kalenterikuukauden ajalta. Hoitoaikaperusteisessa laskutuksessa tämä tarkoittaa kuukaudessa yli 147 varattua tuntia.

Laissa tarkoitettuun kokoaikaisesta päiväkotij- ja perhepäivähoidosta peritään bruttotulojen mukaan kuukausimaksu, joka saa olla enintään perheen koon mukaan määräytyvän maksuprosentin osoittama euromäärä vähimmäistulorajan ylittävästä kuukausitulosta.

Perheen nuorimman lapsen kokoaikaisesta varhaiskasvatuksesta perittävä ylin kuukausimaksu on 1.8.2022 alkaen enintään 295 euroa.

Ikäjärjestyksessä nuorimmasta seuraavasta lapsesta perittävä asiakasmaksu kokoaikaisessa varhaiskasvatuksessa on enintään 40 prosenttia nuorimman lapsen maksusta. Seuraavista lapsista maksu on enintään 20 % nuorimman lapsen maksusta. Alin perittävä kuukausimaksu on 28 euroa.

Maksu määräytyy seuraavan taulukon mukaan:

Perheen koko, henkilöä	Tuloraja, €/kk	Korkein maksuprosentti
2	3 874	10,70
3	4 998	10,70
4	5 675	10,70
5	6 353	10,70
6	7 028	10,70

Jos perheen koko on suurempi kuin kuusi, nostetaan maksun määräämisen perusteena olevaa tulorajaa 262 eurolla kustakin seuraavasta perheen alaikäisestä lapsesta.

Perheen bruttotuloista vähennetään taulukon mukainen tuloraja. Loppusumma kerrotaan taulukon osoittamalla prosenttiluvulla. Tulos on lapsen varhaiskasvatusmaksu euroina.

Lapsen asiakasmaksu määräytyy samassa taloudessa asuvien henkilöiden veronalaisten tulojen perusteella. Perheen kokoon lasketaan samassa taloudessa asuvat henkilöt ja heidän alaikäiset lapsensa.

Jos lapsen huoltajat asuvat eri osoitteissa, mutta lapselle järjestetään varhaiskasvatusta vain yhdessä kunnassa, määrätään maksu sen perheen tulojen perusteella, jonka luona lapsella on väestötietojärjestelmästä ja Väestörekisterikeskuksen varmennepalveluista annetun lain (661/2009) mukainen asuinpaikka. Jos lapselle järjestetään varhaiskasvatusta kahden kunnan alueella, on maksu määrättävä erikseen molemmissa kunnissa.

2. Osa-aikainen varhaiskasvatus

Laissa varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista säädetään, että lapsen ollessa varhaiskasvatuksessa keskimäärin enintään 20 tuntia viikoittain, saa kuukausimaksu olla enintään 60 prosenttia kokoaikaisen varhaiskasvatuksen maksusta. Lapsen ollessa varhaiskasvatuksessa enemmän kuin 20 tuntia viikoittain, mutta alle 35 tuntia, täytyy kunnan suhteuttaa maksu varhaiskasvatusaikaan.

Vihdin varhaiskasvatuksen asiakasmaksut:

- Lapselle varattu hoitoa 0-84 h/kk, peritään 60 % kokopäivämaksusta
- Lapselle varattu hoitoa yli 84 h/kk ja enintään 105 h/kk, peritään 70 % kokopäivämaksusta
- Lapselle varattu hoitoa yli 105 h/kk ja enintään 147 h/kk, peritään 80 % kokopäivämaksusta
- Lapselle varattu hoitoa yli 147h/kk, peritään 100 % kokopäivämaksusta

Määrättäessä perheen muiden kuin nuorimman lapsen maksua käytetään määrätymisen perustana nuorimman lapsen laskennallista kokoaikaisen varhaiskasvatuksen maksua.

Esiopetuksen lisäksi:

- Lapselle varattu hoitoa enintään 84 h/kk, peritään 60 % kokopäivämaksusta
- Lapselle varattu hoitoa yli 84 h/kk ja enintään 105 h/kk, peritään 70 % kokopäivämaksusta
- Lapselle varattu hoitoa yli 105 h/kk ja enintään 147 h/kk, peritään 80 % kokopäivämaksusta
- Lapselle varattu hoitoa yli 147 h/kk, peritään hoitomaksua 95 % kokopäivämaksusta
- Keskimääräiset tunnit on laskettu 21 toimintapäivän mukaan.

3. Tilapäinen varhaiskasvatus

Tilapäisesti annettavasta varhaiskasvatuksesta peritään hoitopäivältä

- 20 € / kokopäivähoito, yli 5 h / päivä
- 10 € / osapäivähoito, enintään 5 h / päivä

4. Avoin päiväkotito, varhaiskasvatusryhmä

- Varhaiskasvatusryhmä 1 kertaa viikossa 10 €/kk
- Varhaiskasvatusryhmä 2 kertaa viikossa 20 €/kk
- Varhaiskasvatusryhmä 3 kertaa viikossa 30 €/kk

Poissaolopäivien vaikutus asiakasmaksuun

Poissaolojen suhteen noudatetaan lakia varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista § 9 ja 10 osalta.

- Satunnaisia lapsen poissaolopäiviä ei hyvitetä varhaiskasvatuksen asiakasmaksuissa
- Jos lapsi on poissa varhaiskasvatuksesta kaikki kalenterikuukauden toimintapäivät, peritään puolet kuukausimaksusta.
- Jos lapsi on poissa varhaiskasvatuksesta sairautensa johdosta vähintään 11 toimintapäivää kalenterikuukauden aikana, peritään puolet kuukausimaksusta.
- Jos lapsi on sairautensa johdosta poissa kaikki kalenterikuukauden toimintapäivät, maksua ei peritä tältä kuukaudelta.
- Kun lapsen syntymän laskettu aika on ollut ennen 4.9.2022, niin silloin heillä on mahdollisuus pitää isyysrahakausi ennen kuin lapsi täyttää kaksi vuotta. Maksua ei peritä niiltä päiviltä, joina lapsi on poissa isyysrahajaksojen ajan (sairasvakuutuslaki 1224/2004, 9 luku, 7§). Isyysrahakaudesta tulee ilmoittaa varhaiskasvatuspaikkaan kirjallisesti kaksi viikkoa ennen jakson alkua.
- Kun lapsen syntymän laskettu aika on ollut 4.9.2022 tai sen jälkeen: Maksua ei peritä niiltä päiviltä, joina lapsi on varhaiskasvatustilain 15 §:ssä tarkoitetulla tavalla ennalta ilmoitetusti poissa varhaiskasvatuksesta. Varhaiskasvatustilain 15 §: Oikeus samaan varhaiskasvatuspaikkaan säilyy, vaikka lapsi on poissa varhaiskasvatuksesta sinä aikana, jona lapsen hoidosta maksetaan sairausvakuutuslain mukaista vanhempainrahaa, jos poissaolo kestää yhtäjaksoisesti enintään 13 viikkoa.

Edellä 1 momentissa tarkoitetusta yli 5 päivää kestävästä poissaolosta on ilmoitettava päiväkotiin tai perhepäiväkotiin viimeistään yhtä kuukautta ennen sen suunniteltua aloittamispäivää. Toistuvasta 1–5 päivää kestävästä poissaolosta on vastaavasti ilmoitettava yksi viikko ennen ensimmäisen poissaolon suunniteltua aloittamispäivää

- Jos lapsen huoltajat varaavat lapselle loman ajaksi (1.6. - 31.8.) varhaiskasvatuspaikan eivätkä peruuta sitä, voidaan peruuttamatta jätetystä varhaiskasvatuspaikasta periä puolet varhaiskasvatuksen asiakasmaksusta annetun lain mukaan määräytyvästä kuukausimaksusta tai vähintään puolet 28 €/kk:ssa perittävästä maksusta.

Näiden poissaolojen osalta noudatetaan sivistyslautakunnan päätöstä poissaolojen hyvityksistä.

- Perhepäivähoidossa olevien lasten huoltajille hyvitetään asiakasmaksussa poissaolot varahoitotilanteissa, mikäli huoltajat järjestävät lastensa varahoidon itse.
- Mikäli lapsi ei tarvitse varhaiskasvatusta yksikön kehittämispäivänä (yksi päivä/vuosi), päivä hyvitetään asiakasmaksussa (päiväkodin johtajalle ennakotieto poissaolosta).
- Mikäli huoltaja pystyy järjestämään itse lapsen hoidon poikkeustilanteessa varhaiskasvatuksen järjestäjän pyynnöstä, huomioidaan tämä asiakasmaksussa (päiväkodin johtajalle ennakotieto poissaolosta).

Varhaiskasvatuksen alkaminen ja päättyminen

Jos lapsen varhaiskasvatus alkaa tai loppuu kesken kalenterikuukauden, maksu määrätään toteutuneen varhaiskasvatusajan mukaan kuukausimaksua pienempänä.

Peruuttamatta jätetystä varhaiskasvatuksesta perittävä maksu

Jos lapsen vanhemmat tai muut huoltajat eivät ota vastaan lapselle haettua ja myönnettyä paikkaa eikä paikkaa ole peruutettu ennen päätöksen mukaisen varhaiskasvatuksen alkamista, lapsen vanhemmilta tai muilta huoltajilta voidaan periä puolet tämän lain mukaan määräytyvästä kuukausimaksusta.

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksujen tarkistus

Lasten varhaiskasvatuksen asiakasmaksut on sidottu indeksitarkistuksiin. Asiakasmaksut tarkistetaan kaikilta perheiltä kahden vuoden välein.

Maksu tarkistetaan myös silloin, kun:

- perheen maksukyky on olennaisesti muuttunut
- perheen olosuhteet ovat muuttuneet
- lapsen varhaiskasvatusaika muuttuu
- maksu osoittautuu virheelliseksi

Jos maksun määräämistä koskeva päätös on perustunut huoltajan antamiin liian alhaisiin tulotietoihin tai muuten virheellisiin tietoihin, voidaan maksu oikaista takautuvasti enintään vuoden ajalta. Mikäli huoltaja ei toimita tuloseselvityslomakettä liitteineen pyydettyyn määräpäivään mennessä, perheen varhaiskasvatuksessa olevasta lapsesta peritään korkein maksu. Puuttuvilla tulotiedoilla määrättyä maksua ei korjata takautuvasti. Päätöksentekijällä on oikeus tarkistaa tulotiedot eri viranomaisilta.

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksun alentaminen ja perimättä jättäminen

Päiväkodin johtaja voi huoltajan kirjallisen hakemuksen perusteella esittää kirjallisesti 25 prosentin alennusta asiakasmaksusta elatusvelvollisuuden tai toimeentuloedellytysten perusteella, päätöksen tästä tekee varhaiskasvatuspäällikkö. Huoltaja voi kirjallisesti hakea vapautusta asiakasmaksusta varhaiskasvatuspäälliköltä elatusvelvollisuuden tai toimeentuloedellytysten perusteella. Tähän vaaditaan huoltajan kirjallisen hakemuksen lisäksi Kelan antama toimeentuloseselvitys tai velkaneuvojan lausunto.

Lisäksi vapautuksen varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista voi saada silloin, kun lapsi on sijoitettu varhaiskasvatukseen lastensuojelun avohuollon tukitoimena ja tämä on kirjattuna avohuollon asiakassuunnitelmaan.

Vaikeasti kehitysvammaiselle lapselle myönnetään maksuton varhaiskasvatus silloin, kun varhaiskasvatuksen katsotaan olevan lapselle kuntouttavaa toimintaa. Erityishuoltosuunnitelmassa tai vammaispalvelun erillisessä lausunnossa määritellään varhaiskasvatuksen toiminta-aika, joka katsotaan lapsen kuntouttavaksi toiminnaksi. Huoltajan tulee toimittaa kopio erityishuoltosuunnitelmasta tai vammaispalvelun lausunnosta varhaiskasvatuksen järjestäjälle.

Poikkeavat maksut

- Maksua ei peritä heinäkuulta, mikäli lapsen hoitosuhde on alkanut elokuun aikana ja on kestänyt 11 kuukautta.
- Lapselle varatun tuntimäärän ylittyessä peritään ylityskuukaudelta automaattisesti todellisen käytetyn tuntiportaan mukainen maksu.
- Lapselle varatun tuntimäärän ylittyessä kahden peräkkäisen kuukauden ajan, siirtyy lapsi pysyvästi korkeamman hoitoajan mukaiselle maksuportaalle.
- Käyttämättä jääneitä tunteja ei hyvitetä.
- Huoltajien tulee ilmoittaa lapselle kullekin viikolle varatut varhaiskasvatuksen päivät ja hoitoajat sähköisesti viimeistään edellisen viikon maanantaina klo 12 mennessä. Tämän jälkeen tietoja ei enää voi muuttaa, vaan varattu käyttämätönkin päivä kuluttaa hoitotunteja varauksen mukaisesti.
- Lapsi voi käyttää varhaiskasvatuspaikkaa myös ennalta ilmoitettuna vapaapäivänä, mikäli henkilökuntaa on paikalla riittävästi eikä kasvattajien ja lasten välinen suhdeluku ylity. Ennalta ilmoitettuna vapaapäivänä käytetty hoitoaika kuluttaa kuukauden hoitotunteja todellisen käytetyn hoitoajan mukaisesti.

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksujen laskutus

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksu laskutetaan kalenterikuukausittain jälkikäteen. Jos varhaiskasvatusmaksua ei ole suoritettu eräpäivään mennessä, peritään lainmukainen viivästyskorko. Varhaiskasvatusmaksut ovat ulosottokelpoisia.

Vihdin kunta

Sivistyspalvelut